

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ (16 Ὀκτωβρίου 2025)

«Οὐ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τό ἐμόν ὄνομα,
ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Μτθ. 18, 20)

Εὐχές - Προλογικά

Ἡ σύναξη προάγει τίς σχέσεις Ποιμενάρχου καί Ἐφημερίων, Μοναχῶν καί Μοναζουσῶν. Ὅταν γίνεται στό ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐξελίσσεται πρὸς σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Κάθε συνάντηση παρέχει τήν ἀνάλογη δροσιά, πού ὑγραίνει τό σφουγγάρι τῆς ὑπαρξῆς μας καί τό διατηρεῖ δροσερό καί δημιουργικό. Κάπως ἔτσι μπορούμε μετά νά προσφέρουμε δροσιά καί ἐλπίδα στούς πιστούς πού μᾶς περιβάλλουν.

Γιά λόγους τεχνικούς διακρίνουμε τό ἱερατικό μας ἔργο σέ τρεῖς ὁμάδες. Εἶναι τό Ἀγιαστικό, τό Ποιμαντικό καί τό Συμβουλευτικό - Διοικητικό.

Α'. Ἀγιαστικό ἔργο

Ἀγιάζω, σημαίνει καθαρίζω, ἀπαλλάσσω ἀπό ρύπους, ξεχωρίζω. Αὐτό κάνει ἡ Ἐκκλησία στά μέλη Της. Ἀπαλλάσσει τούς πιστοὺς τῆς ἀπό τόν ρύπο τῆς ἁμαρτίας, μέ τά ἱερά Μυστήριά Της, στά ὁποῖα ὁ Λυτρωτής Χριστός ἐν ἀπέθεσε τήν ἁγιαστική καί καθαρτική χάρη Του. Ὁ ἴδιος ἀγιάζει καί καθαρίζει διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τήν Ἐκκλησία σε τέτοιο βαθμό, ὥστε νά τήν παραστήσει ἀμώμητη, χωρίς ρύπο ἢ ψόγο, σάν μιά λαμπρή νύμφη στό πλευρό Του (Ἐφεσ. 5. 26 - 27).

Διά τῶν ἱερῶν Μυστηρίων λειτουργεῖ ἡ Ἐκκλησία. «Ἐν τοῖς Μυστηρίοις σημαίνεται» (Νικόλαος Καβάσιλας). Ἡ ἀόρατος Χάρις μέ τή βοήθεια τῶν ἀναγκαίων ἱερῶν ὑλικῶν πραγμάτων ἐπενεργεῖ στόν καθένα ἀπό μᾶς.

Μέ τό Βάπτισμα καί τό Χρίσμα ἐντάσσεται τό κάθε νέο μέλος τῆς Ἐκκλησίας καί μπορεῖ νά μετᾶσχει στό κορυφαῖο Μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, πού εἶναι τό κέντρο τῆς σωτηρίας καί ὁ ἄξονας πού πρέπει νά περιφερόμαστε. Μέ τό ὑπέρτατο αὐτό Μυστήριο ζοῦμε συνεχῶς τήν ἀναπαράσταση τῆς Θυσίας τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, προσφέροντάς την στό Θεό καί Πατέρα καί αὐτό γίνεται κατ' ἐντολή τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίου.

Ἡ συμμετοχή τοῦ πιστοῦ στό Μυστήριο αὐτό, τόν ἐνώνει μέ τό Χριστό καί μέ ὅλο τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας· ἔτσι κατορθώνεται ἡ ἐνότητα καί ἡ κοινωνία τῶν πιστῶν πού εἶναι αὐτό τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἡ κοινωνία τῶν ἁγίων καί σεσωσμένων ἀνθρώπων. Ἡ Ἐκκλησία, συμβάλλει ἀκόμα στόν ἁγιασμό τῶν πιστῶν καί μέ τίς ἄλλες ἀκολουθίες καί προσευχές Της. Ἀλλά καί τά λαβωμένα Της τέκνα ἀπό κάποια ἁμαρτία τά θεραπεύει, τά καθαρίζει καί τά ἐπαναφέρει στήν κατά Θεόν ζωή, μέ τό σωτήριο Μυστήριο τῆς Μετανοίας καί τῆς Ἐξομολόγησης καί τῆς Θείας Κοινωνίας, ὅπως μᾶς βεβαιώνει καί ὁ ἡγαπημένος Μαθητής: «Τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ μᾶς καθαρίζει ἀπό κάθε ἁμαρτία» (Α' Ἰωάν. 1, 7.) Αὐτό, μέ λίγα λόγια εἶναι τό ἁγιαστικό – λειτουργικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Στό Ἀγιαστικό ἔργο πρωτοστατεῖ ὁ Λειτουργός. Ἡ ἱερωσύνη εἶναι μέγα Μυστήριο· εἶναι χάρη Θεοῦ. Ὁ σεβασμός πού ἀπαιτεῖται γιά τόν κάθε ἱερωμένο δέν παραπέμπει σέ αὐθεντία, ἀλλά στό Σχῆμα πού μᾶς ἔδωσε ὁ

Θεός μέσω τῶν Ἀποστόλων Του. Ἡ Ἱερωσύνη δέν ἔχει σχέση μέ κοσμικά δεδομένα, δέν ἀναδεικνύει δηλαδή προσωπικότητες. Ἡ Ἱερωσύνη μᾶς καθιστᾷ ἱκανούς νά ὀδηγηθοῦμε καί νά ὀδηγήσουμε πρός σωτηρία. Ἀφοῦ ὀδηγηθοῦμε, θά ὀδηγήσουμε. «Καθαρθῆναι δεῖ πρῶτον, εἶτα καθᾶραι, σοφισθῆναι καί οὕτω σοφίσαι, γενέσθαι φῶς καί φωτίσαι, ἐγγίσαι Θεόν καί προσαγαγεῖν ἄλλους, ἁγιασθῆναι καί ἁγιάσαι, χειραγωγῆσαι μετά χειρῶν, συμβουλευσαι μετά συνέσεως». (Γρηγόριος ὁ Θεολόγος).

Ὁ Ἱερεὺς ἱστάμενος πρό τῆς Ἀγίας Τραπέζης ἐμπνέει τούς πιστούς, ἀλλά καί καταγράφεται ἡ κατάνυξη, ἡ στάση, ἡ κίνηση, ἡ μελωδία, ἀκόμη τό θυμίαμα καί οἱ κλίσεις τῆς κεφαλῆς του, ἐνῶ δέν ἀγνοεῖται ἡ καθαριότητα, ἡ τάξη, ἡ συνέπεια στό χρόνο, ἡ γλυκύτητα τῆς μορφῆς καί τοῦ λόγου.

Ὁ πιστός λαός εὐκόλα ἀνεβάζει τόν Ἱερέα στή συνείδησή του, ἐφόσον δώσει ἐλάχιστα δείγματα ζωῆς κατὰ Θεόν καί ἀφοσίωσης στό ἔργο πού τοῦ ἔχει ἀναθέσει ἡ Ἐκκλησία, διὰ τοῦ Ἐπισκόπου. Ὡστόσο μέ τήν ἴδια εὐκολία ἀπαξιώνει καί γκρεμίζει ἐκεῖνον πού πέφτει σέ λάθη, πού δείχνει κακή συμπεριφορά, πού δέν σέβεται τούς πιστούς, πού δέν ἔχει συνέπεια στό χρόνο, πού δέν κάνει καθημερινά «ἀγαπητά τά σκηνώματα τοῦ Κυρίου» (Ψαλμός 83, 2 καί ἐξῆς).

Ἐννοεῖται πώς καί ἡ ἐκτός τῆς Θείας Λατρείας ζωή τοῦ Ἱερέα θά εἶναι ἀνάλογη. Δέν μπορεῖ λ.χ. νά δείχνει σεμνότητα στό Ναό καί ἀπρέπεια στό δρόμο. Δέν μπορεῖ νά τελεῖ κατανυκτικά τό Μυστήριο τοῦ Γάμου ἢ τοῦ Θείου Βαπτίσματος καί στό τραπέζι πού ἀκολουθεῖ νά ἐκτρέπεται σέ οἰνοποσία ἢ σέ φλυαρία. Τότε θά εἶναι λειτουργός τοῦ φαίνεσθαι καί ὄχι τοῦ εἶναι, καί ὁ λαός ἔχει τό αἰσθητήριο νά τόν ἀντιληφθεῖ καί νά τόν κατατάξει ἀνάλογα: «Θεομπαίχτης» εἶναι λ.χ. ἓνας συνήθης ὄρος.

Β' Ποιμαντικό ἔργο: Κάθε ἔργο γιά νά γίνει χρειάζεται ποικιλία ἐργατῶν, γι' αὐτό καί ὁ Κύριος, κατὰ τόν Ἀπόστολο Παῦλο, τοποθέτησε στήν Ἐκκλησία, «πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους» (Α' Κορ. 12, 28). Ἡ ἐνέργεια αὐτή τοῦ Κυρίου ἀποσκοπεῖ στό νά διδάξει καί νά καταρτίσει τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, στό νά γίνουν ἱκανοί νά κατανοήσουν τό σκοπό καί τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ καί νά γίνουν ἔτοιμοι γιά τόν ἁγιασμό καί τήν ὁλοκληρωμένη ἔνωσή τους μέ τό Θεανθρώπινο σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία.

Τῆς εἰσόδου κάθε μέλους στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας προηγεῖται ἡ διδασκαλία καί ἡ κατήχηση καί ἀκολουθεῖ ὁ ἁγιασμός διὰ τῶν Μυστηρίων.

Ὁ ποιμαντικός ρόλος τοῦ Ἱερέα περιλαμβάνει πολλά, ὅπως Κατηχητικό Σχολεῖο, Συνάξεις μεγαλυτέρων σέ ἡλικία ἐνοριτῶν, ποιμαντικές ἐπισκέψεις σέ Ἱδρύματα, νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα, φυλακές, σχολεῖα, προσκυνήματα σε ἱερές Μονές, πολιτιστικά δρώμενα, ὀργάνωση σεμιναρίων καί συνεδρίων, ἐκπαιδευτικῶν ὁμιλιῶν, ἐνημερωτικῶν συναντήσεων κ. ᾗ.

Στίς πράξεις τῶν Ἀποστόλων βλέπουμε πώς ὅταν ὑπῆρξε γογγυσμός γιά ὑποτιθέμενη ἄνιση πρόνοια (Πράξ. 6, 1-7), οἱ Ἀπόστολοι κάλεσαν τό πλῆθος καί ἐκλέχτηκαν οἱ Ἑπτὰ Διάκονοι, προκειμένου οἱ ἴδιοι νά εἶναι ἀπερίσπαστοι στήν προσευχή καί τήν διακονία τοῦ Λόγου.

Κατ' ἐξοχήν ποιμένας εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Ἀρχιποιμένας. Μετά ὅμως τήν σωματική Του Ἀνάληψη, ἔδωσε στήν Ἐκκλησία τούς ἀνθρώπους ποιμένες καί διὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος τούς καθιστᾷ ἱκανούς νά ποιμαίνουν καί νά καθοδηγοῦν τήν Ἐκκλησία (Ἐφεσ. 4, 11,16). Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐφιστᾷ τήν

προσοχή τῶν ποιμένων, μέ τά ἐξῆς λόγια· «*προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καί παντί τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ...*» (Πράξ, 20,28). Καί ὁ ἀπόστολος Πέτρος παραγγέλλει σ' αὐτούς πῶς νά ποιμαίνουν τήν Ἐκκλησία, «*Ποιμάνετε τό ἐν ὑμῖν ποίμνιο τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μή ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μηδέ αἰσχροκερδῶς, ἀλλά προθύμως...*» (Α. Πέτρ. 5, 2,3). Δηλαδή νά ποιμαίνετε τό ποίμνιο (τούς χριστιανούς) πού σᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός, ὅπως αὐτός θέλει, δηλαδή μέ τή θέλησή σας, καί νά μήν τό νομίζετε ἀγγαρίαᾶ μέ προθυμία καί ὄχι γιά τά χρήματα. Μήν καταδυναστεύετε αὐτούς πού ποιμαίνετε, ἀλλά νά εἰσθε ὑπόδειγμα στό ποίμνιό σας.

Τό ἔργο διαποίμανσης τῶν χριστιανῶν εἶναι βασικό καί σπουδαῖο ἔργο τῶν ποιμένων, ἀλλά καί δύσκολο. Αὐτοί, οἱ ποιμένες, πάντοτε μέ τήν εὐλογία τοῦ Ἐπισκόπου, ἔχουν τήν εὐθύνη γιά τόν καταρτισμό τῶν ἐνοριτῶν τους γιά τίς ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου καί τήν ἀκρίβεια τῶν δογμάτων τῆς πίστεως. Οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας θά χειραγωγήσουν κάθε πιστό πῶς θά πολιτεύεται καί πῶς θά ζεῖ κατά Χριστόν, ἀκόμα δέ θά καθοδηγοῦν σωστά τόν χριστιανό καί γιά τά προβλήματα τῆς παρούσης ζωῆς σύμφωνα μέ τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ σωστοί ποιμένες ἀγρυπνοῦν γιά νά μήν ἐπιτρέψουν σέ κανένα προβατόσχημο λύκο νά μπεῖ στήν μάνδρα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία μέ τό ποιμαντικό της ἔργο, γίνεται ἀφ' ἐνός ὁ πνευματικός τροφοδότης καί συντηρητής τῶν πιστῶν καί ἀφ' ἐτέρου προστάτης καί ἀσπίδα γιά τά μέλη της.

Στό Ποιμαντικό ἔργο ἀνήκει ἡ **Διδαχή**. «*Οὐαί γάρ μοί ἐστιν, ἐάν μή εὐαγγελίσωμαι...*» (Α' Κορ. 9, 16). Εἶναι σοβαρή ἡ εὐθύνη τοῦ Ἱερέα-Ποιμένα νά μάθουν οἱ πιστοί τά θεμελιώδη δόγματα τῆς Πίστεως, παραμερίζοντας προλήψεις καί δεισιδαιμονίες, πού μεταφέρονται διαχρονικά καί μᾶλλον βασανίζουν τούς πιστούς, ὄχι σπάνια καί τόν Ἱερέα. Μεθοδική διδαχή πάνω στο Σύμβολο τῆς Πίστεως καί ἀνάλογη προσέγγιση ὅλων τῶν ἱερῶν Μυστηρίων, θά διευκολύνει πρῶτιστα τόν Ἱερέα στίς συζητήσεις του μέ πιστούς καί θά καταστήσει τήν Ἑνορία ἐπαρκή γνωστικά, ἐπίσης καί λειτουργικά, ἀφοῦ τό κάθε ἔργο θά γίνεται κατ' ἐπίγνωση καί χωρίς τούς μύθους πού ἀκοῦμε καί πού ἀπέχουν ἀπό τήν ἀλήθεια, παραπέμποντας ἐνίοτε καί σέ μαγικά -φανταστικά σενάρια. Κάθε Ἐφημέριος θά ἔχει προφανῶς τίς σχετικές ἐμπειρίες.

Στό Ποιμαντικό ἔργο ἀνήκει καί ἡ **Φιλανθρωπία**. Εἶναι ἀναπόσπαστο μέρος τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, ἀσκούμενο γιά ἀνακούφιση καί στήριξη τῶν πτωχῶν καί ἀδυνάτων μελῶν της. Ὁ ἰδρυτής τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ κατ' ἐξοχήν φιλόθρωπος. Πέρασε τό βίο Του στή γῆ μας «*εὐεργετῶν καί ἰώμενος*» τούς ἀνθρώπους. (Πράξ. 10, 38). Οἱ Ἀπόστολοι συνέχισαν τή φιλανθρωπία ἀπό τά πρῶτα βήματα τῆς Ἐκκλησίας. (Πράξ. 2.44,47). Τρανό παράδειγμα ἡ συνέχιση τῆς φιλανθρωπίας, Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔγινε γνωστός ἰδίως μέ τήν περίφημη Βασιλειάδα του. Καί αὐτό συνεχίζεται μέχρι καί σήμερα μέ τίς «*Φιλόπτωχες Ἀδελφότητες*» τῶν ἐνοριῶν. Βλέπουμε καί στίς κρίσιμες μέρες μας Τήν Ἐκκλησία μας νά πρωτοστατεῖ στό ἔργο τῆς φιλανθρωπίας ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη, μέ τά συσίτια πού ὁργανώθηκαν παντοῦ στίς ἐνορίες. Τό φιλανθρωπικό της ἔργο ἡ Ἐκκλησία θά τό συνεχίσει μέχρι τέλους, γιατί εἶναι γνήσια κόρη τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ. Στήν Β' Παρουσία πρῶτιστο κριτήριο σωτηρίας θά εἶναι ἡ ἔμπρακτη ἀγάπη, ἐκδηλουμένη μέ τή φιλανθρωπία (Ματθ. 25, 31-46).

Στό Ποιμαντικό ἔργο ἀνήκει καί ἡ **Ἱεραποστολή**, διακρινομένη σέ Ἐξωτερική καί Ἐσωτερική. Ἡ πρώτη ἔχει προϋποθέσεις πού δέν ἔχουν ὅλοι καί ἀπαιτοῦνται κατά περιοχές πρόσθετες ἐγγυήσεις, ἐντεῦθεν καί ἐκεῖθεν. Ἡ δεύτερη ἀνήκει στόν Ἱερέα νά εἶναι κοντά στούς ἀνθρώπους του, νά τούς διδάσκει ὁμαδικῶς καί κατά μόνας, «νά χαίρει μετά χαιρόντων, νά κλαίει μετά κλαιόντων» (Ρμ. 12, 15). Στήν Ἱεραποστολή προέχει ἡ συμπεριφορά μας. Ἀκοῦμε παιδιά νά λένε: *Γιατί νά πάω στήν Ἐκκλησία; Νά γίνω σάν τή θεία μου πού εἶναι τσακωμένη μέ ὅλη τή γειτονιά;*

Ἦλεγε ὁ ἅγιος Πορφύριος: «Στήν Ἱεραποστολική προσπάθεια νά ὑπάρχει λεπτός τρόπος, ὥστε οἱ ψυχές νά δέχονται ὅ, τι προσφέρουμε, λόγια ἢ βιβλία, χωρίς ν' ἀντιδροῦν. Λίγα λόγια. Τά λόγια ἤχουν στ' αὐτιά καί ἐκνευρίζουν πολλές φορές. Ἡ προσευχή καί ἡ ζωή ἔχουν ἀπήχηση. Ἡ ζωή συγκινεῖ, ἀναγεννᾷ, ἀλλοιώνει, ἐνῶ τά λόγια μένουν ἄκαρπα. Ἡ καλύτερη Ἱεραποστολή γίνεται μέ τό καλό μας παράδειγμα, τήν ἀγάπη μας, τήν πραότητα μας».

Γ Συμβουλευτικό-διοικητικό

Δοίκτηση εἶναι ὁ συντονισμός καί ἡ ἐπίβλεψη λειτουργίας τοῦ Ναοῦ. Εἶναι εἶδος διαχείρισης, ὀργάνωσης πόρων, μέ στόχο τήν καλύτερη λειτουργία. Ὁ ἀσκῶν τή διοίκηση λαμβάνει ἀποφάσεις μέ τό συλλογικό ὄργανο, τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο, ἀλλά συχνά ἀποφασίζει καί μόνος του, ἐνημερώνοντας τούς συνεργάτες. Χρέη δέν εἶναι νοητά καί πάντως πρέπει νά αἰτιολογοῦνται. Καθαρό Γραφεῖο, λουλούδια, κάποια γλυκίσματα γιά τά παιδιά. Τήρηση τοῦ ὥραρίου καί εὐγένεια στήν ἐπικοινωνία. Νά μπαίνει ὁ πιστός στό Γραφεῖο, νά βρίσκει χαμόγελο καί νά χαμογελᾷ καί ἐκεῖνος ἐξερχόμενος. Ὅλα αὐτά εἶναι ἐνδεικτικά καί ὁ καθ' ἓνας μπορεῖ νά ἐπινοήσῃ περισσότερα καί ἀποτελεσματικότερα, ὥστε ὁ Ναός νά γίνεται καθημερινά μιά ζωγραφιά τοῦ Παραδείσου.

+ Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος